

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kuntalain väliaikaisesta muuttamisesta

Johdanto

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoanne luonnoksesta hallituksen esitykseksi kuntalain väliaikaisesta muuttamisesta.

Ehdotuksen mukaan kunta voisi hakea valtiovarainministeriöltä alijäämän kattamiskaudelle pidennystä, jos kunta ei covid-19-epidemiasta aiheutuvista talouden vaikeuksista johtuen voisi kattaa taseeseen kertynyttä alijäämää laissa säädetyssä määräajassa. Lakia sovellettaisiin myös kuntayhtymään.

Voimassa olevan kuntalain (410/2015) 110 §:n 3 momentin mukaan kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Kuntalain 118 §:ssä säädetään erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelystä. Pykälän 2 ja 3 momenteissa säädetään käynnistämisen edellytyksenä olevista kunnan taloutta koskevista kriteereistä ja tunnuslukujen raja-arvoista. Mainitun pykälän 2 momentin mukaan arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa.

Esityksen mukaan lakiin lisättäisiin uusi 110 a § alijäämän kattamista koskevan määräajan muuttamisesta valtiovarainministeriön päätöksellä kunnan hakemuksesta. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin että, sen estämättä mitä 110 §:n 3 momentissa säädetään kunnan taseeseen kertyneen alijäämän kattamisesta, valtiovarainministeriö voisi kunnan hakemuksesta päättää, että kunnan tulee kattaa taseeseen kertynyt alijäämä enintään kuuden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Momentin mukaan edellä säädettyä määräaikaa sovellettaisiin erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevaan arviointimenettelyyn 118 §:n 2 momentissa tarkoitetun määräajan sijaan. Siten esityksen mukaan kuntalain 118 §:n 2 momentissa säädetty arviointimenettelyn käynnistämisen edellytys koskisi ehdotetussa momentissa säädettyä pidennettyä alijäämän kattamiskautta. Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely voitaisiin siten käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää enintään kuuden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien niiden kuntien osalta, joille olisi myönnetty momentin mukainen määräaika. Muilta osin arviointimenettelyn käynnistämisen edellytyksiin sovellettaisiin 118 §:ää.

Määräajan pidentämisen edellytyksistä, hakemuksen tekemisen määräajoista sekä raportointivelvoitteesta valtiovarainministeriölle säädettäisiin 110 a §:n 2-4 momentissa.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian, jotta kunnat voisivat ottaa asian huomioon vuoden 2021 talousarviota ja taloussuunnitelmaa laadittaessa. Laki olisi voimassa 31.12.2025 asti.

Tausta

Covid-19-epidemian ja sitä seuranneiden laajojen rajoitustoimien vaikutukset kansantalouteen, julkiseen talouteen ja kuntatalouteen ovat merkittävät. Epidemia vaikuttaa kuntien talouteen etenkin sosiaali- ja terveydenhuollon menojen kasvun, sekä vero- ja maksutulojen vähenemisen kautta.

Covid-19-epidemia ja poikkeustila tulevat arvioiden mukaan vaikuttamaan ainakin osan kunnista talouteen siten, että alijäämiä tulee kertymään lisää tai kattamistoimenpiteiden toteutuminen tulee vaikeutumaan. On kuitenkin epävarmaa, miten pitkä vaikutus on. Vaikutus koskee ainakin kuluvaan vuoteen 2020 ja voidaan olettaa, että vaikutukset näkyvät myös vuonna 2021 kuntien taloudessa. Epidemian vaikutukset voitaisiin ottaa huomioon siten, että alijäämän kattamisvelvoitteen määräaikoja muutettaisiin väliaikaisesti koronapandemian vaikutusten lieventämiseksi.

Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on huomioida covid-19-epidemian vaikutuksia kuntatalouteen sekä parantaa kuntien mahdollisuuksia sopeuttaa talouttaan epidemiasta seuranneiden talousvaikeuksien vuoksi.

Tarkoituksena on mahdollistaa kunnille epidemiasta aiheutuvien talouden vaikeuksien edellyttämien toimenpiteiden ajoittaminen kuntalain alijäämän kattamisen määräaikaan koskevaa sääntelyä pidemmän ajan kuluessa. Kuntalain mukaista taseeseen kertyneen alijäämän kattamiskautta olisi mahdollista pidentää, jolloin kunta voisi jaksottaa alijäämän kattamiseksi tarvittavat toimenpiteet pidemmälle ajalle.

Vastausohjeet vastaanottajille

Myös muut kuin alla Jakelu-kohdassa mainitut tahot voivat antaa lausunnon.

Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse.

Aikataulu

Lausunto pyydetään toimittamaan 11.9.2020 mennessä.

Valmistelijat

hallitusneuvos Mervi Kuittinen, puh 0295 530 445, mervi.kuittinen(at)vm.fi
neuvotteleva virkamies Pasi Leppänen, puh. 02955 30564, pasi.leppanen(at)vm.fi

Liitteet:

[Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kuntalain väliaikaisesta muuttamisesta.pdf](#)

[Utkast Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av kommunallagen.pdf](#)

Jakelu:

Akaan kaupunki
AKAVA
Alajärven kaupunki
Alavieskan kunta
Alavuden kaupunki
Asikkalan kunta
Askolan kunta
Auran kunta
Enonkosken kunta
Enontekiön kunta
Espoon kaupunki - Esbo stad
Espoon seudun koulutuskuntayhtymä Omnia
Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä, Saimaan ammattiopisto
Etelä-Karjalan liitto
Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystyöpiiri, eksote
Etelä-Pohjanmaan erityishuolto- ja sosiaalitoimi
Etelä-Pohjanmaan liitto
Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri
Etelä-Savon maakuntaliitto
Etelä-Savon sosiaali- ja terveystyöpiiri, Essote
Eurajoen kunta
Euran kunta
Evijärven kunta
Forssan kaupunki
Haapajärven kaupunki
Haapaveden kaupunki
Hailuodon kunta
Halsuan kunta
Haminan kaupunki
Hangon kaupunki - Hangö stad
Hankasalmen kunta
Harjavallan kaupunki
Hartolan kunta
Hattulan kunta
Hausjärven kunta

Heinolan kaupunki
Heinäveden kunta
Helsingin erityishuoltopiiri
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri, HUS
Hirvensalmen kunta
Hollolan kunta
Honkajoen kunta
Huittisten kaupunki
Humppilan kunta
Hyrnsalmen kunta
Hyvinkään kaupunki
Hämeen liitto
Hämeenkyrön kunta
Hämeenlinnan kaupunki
lin kunta
Iisalmen kaupunki
Iitin kunta
Ikaalisten kaupunki
Ilmajoen kunta
Ilomantsin kunta
Imatran kaupunki
Inarin kunta
Ingå kommun - Inכון kunta
Isojoen kunta
Isokyrön kunta
Itä-Savon koulutuskuntayhtymä
Itä-Savon sairaanhoitopiiri, Sosteri
Itä-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä
Jakobstad - Pietarsaaren kaupunki
Janakkalan kunta
Joensuun kaupunki
Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä, johtaja
Jokioisten kunta
Joroisten kunta
Joutsan kunta
Juankosken kaupunki
Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO
Juukan kunta
Juupajoen kunta
Juvan kunta
Jyväskylän kaupunki
Jyväskylän koulutuskuntayhtymä, Gradia
Jämijärven kunta
Jämsän kaupunki
Järvenpään kaupunki
Järviseudun koulutuskuntayhtymä
Kaarinan kaupunki
Kaavin kunta
Kainuun liitto
Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon ky
Kajaanin kaupunki

Kalajoen kaupunki
Kangasalan kunta
Kangasniemen kunta
Kankaanpään kaupunki
Kannonkosken kunta
Kannuksen kaupunki
Kanta-Hämeen sairaanhoitopiiri
Karijoen kunta
Karkkilan kaupunki
Karstulan kunta
Karvian kunta
Kaskisten kaupunki - Kaskis stad
Kauhajoen kaupunki
Kauhavan kaupunki
Kauniaisten kaupunki - Grankulla stad
Kaustisen kunta
Keiteleen kunta
Kemijärven kaupunki
Kemin kaupunki
Keminmaan kunta
Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia
Kempeleen kunta
Keravan kaupunki
Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä
Keski-Pohjanmaan liitto
Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveysterveyspalvelu ky, Soite
Keski-Suomen liitto
Keski-Suomen sairaanhoitopiiri
Keski-uudenmaan koulutuskuntayhtymä
Keuruun kaupunki
Keva
Kihniön kunta
Kimitoö kommun - Kemiönsaaren kunta
Kinnulan kunta
Kirkkonummen kunta - Kyrkslätt kommun
Kiteen kaupunki
Kittilän kunta
Kiuruveden kaupunki
Kivijärven kunta
Kokemäen kaupunki
Kokkolan kaupunki - Karleby stad
Kolarin kunta
Konneveden kunta
Kontiolahden kunta
Korsholm kommun - Mustasaaren kunta
Korsnäs kommun
Kotkan kaupunki
Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä, Ekami
Koulutuskeskus Salpaus kuntayhtymä
Koulutuskuntayhtymä Tavastia
Kouvolan kaupunki

Kristinestad - Kristiinankaupunki
Kronoby kommun - Kruunupyyn kunta
KT Kuntatyöntajat
Kuhmoisten kunta
Kuhmon kaupunki
Kunta-alan unioni, Julkisen alan unioni JAU
Kuntarahoitus
Kuntatarkastajat ry, nyk. Julkishallinnon tarkastajat ry
Kuopion kaupunki
Kuortaneen kunta
Kurikan kaupunki
Kustavin kunta
Kuusamon kaupunki
Kvarnen Samkommun
Kymenlaakson liitto
Kymenlaakson sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen ky Carea
Kymenlaakson sairaanhoito- ja sosiaalipalvelujen ky, Carea
Kyyjärven kunta
Kärkulla samkommun
Kärkölan kunta
Kärsämäen kunta
Lahden kaupunki
Laihian kunta
Laitilan kaupunki
Lapin erityishuoltopiiri
Lapin liitto
Lapin sairaanhoitopiiri
Lapinjärven kunta - Lappträsk kommun
Lapinlahden kunta
Lappajärven kunta
Lappeenrannan kaupunki
Lapuan kaupunki
Larsmo kommun - Luodon kunta
Laukaan kunta
Lemin kunta
Lempäälän kunta
Leppävirran kunta
Lestijärven kunta
Liedon kunta
Lieksan kaupunki
Liikenne- ja viestintäministeriö
Limingan kunta
Liperin kunta
Lohjan kaupunki - Lojo stad
Loimaan kaupunki
Lopen kunta
Lounais-Hämeen ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä
Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä
Loviisan kaupunki - Lovisa stad
Luhangan kunta
Lumijoen kunta

Luumäen kunta
Luvian kunta
Länsi-Pohjan sairaanhoitopiiri
Maa- ja metsätalousministeriö
Malax kommun - Maalahden kunta
Marttilan kunta
Maskun kunta
Merijärven kunta
Merikarvian kunta
Miehikkälän kunta
Mikkelin kaupunki
Muhoksen kunta
Multian kunta
Muonion kunta
Muuramen kunta
Mynämäen kunta
Myrskylän kunta - Mörskom kommun
Mäntsälän kunta
Mänttä-Vilppulan kaupunki
Mäntyharjun kunta
Naantalin kaupunki
Nakkilan kunta
Nivalan kaupunki
Nokian kaupunki
Nousiaisten kunta
Nurmeksen kaupunki
Nurmijärven kunta
Nykarleby stad - Uusikaarlepyyn kaupunki
Närpes stad - Närpiön kaupunki
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Optima samkommun
Orimattilan kaupunki
Oripään kunta
Oriveden kaupunki
Oulaisten kaupunki
Oulun kaupunki
Oulun seudun koulutuskuntayhtymä
Outokummun kaupunki
Padajoen kunta
Paimion kaupunki
Paltamon kunta
Pargas stad - Paraisten kaupunki
Parikkalan kunta
Parkanon kaupunki
Pedersöre kommun - Pedersören kunta
Peimarin koulutuskuntayhtymä
Pelkosenniemen kunta
Pellon kunta
Perhon kunta
Pertunmaan kunta

Petäjäveden kunta
Pieksämäen kaupunki
Pielaveden kunta
Pihtiputaan kunta
Pirkanmaan liitto
Pirkanmaan sairaanhoitopiiri
Pirkkalan kunta
Pohjanmaan liitto
Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä nyk. RIVERIA
Pohjois-Karjalan maakuntal.
Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen ky, Siun sote
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri
Pohjois-Savon liitto
Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri
Polvijärven kunta
Pomarkun kunta
Porin kaupunki
Pornaisten kunta
Porvoon kaupunki - Borgå stad
Posion kunta
Pudasjärven kaupunki
Pukkilan kunta
Punkalaitumen kunta
Puolangan kunta
Puolustusministeriö
Puumalan kunta
Pyhtään kunta - Pyttis kommun
Pyhäjoen kunta
Pyhäjärven kaupunki
Pyhännän kunta
Pyhärannan kunta
Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä, PHHYKY
Päijät-Hämeen liitto
Pälkäneen kunta
Pöytyän kunta
Raahen kaupunki
Raahen koulutuskuntayhtymä
Raision kaupunki
Raision seudun koulutuskuntayhtymä
Rantasalmen kunta
Ranuan kunta
Raseborg stad - Raaseporin kaupunki
Rauman kaupunki
Rautalammin kunta
Rautavaaran kunta
Rautjärven kunta
Reisjärven kunta
Riihimäen kaupunki
Ristijärven kunta
Rovaniemen kaupunki

Rovaniemen koulutuskuntayhtymä
Ruokolahden kunta
Ruoveden kunta
Ruskon kunta
Rääkkylän kunta
Saarijärven kaupunki
SAK
Sallan kunta
Salon kaupunki
Salon seudun koulutuskuntayhtymä
Samkommunen för yrkesutbildning i Östra Nyland
SASKY koulutuskuntayhtymä
Sastamalan kaupunki
Satakunnan koulutuskuntayhtymä
Satakunnan sairaanhoitopiiri
Satakuntaliitto
Sauvon kunta
Savitaipaleen kunta
Savon erityishuoltopiiri
Savon koulutuskuntayhtymä
Savonlinnan kaupunki
Savukosken kunta
Seinäjoen kaupunki
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä
Sievin kunta
Siikaisten kunta
Siikajoen kunta
Siikalatvan kunta
Siilinjärven kunta
Simon kunta
Sipoon kunta - Sibbo kommun
Sisäministeriö
Siuntion kunta - Sjundeå kommun
Sodankylän kunta
Soinin kunta
Someron kaupunki
Sonkajärven kunta
Sosiaali- ja terveysministeriö
Sotkamon kunta
STTK
Sulkavan kunta
Suomen kuntaliitto
Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto ry
Suomen Tilintarkastajat ry
Suomussalmen kunta
Suonenjoen kaupunki
Suupohjan koulutuskuntayhtymä
Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur
Sysmän kunta
Säkylän kunta
Taipalsaaren kunta

Taivalkosken kunta
Taivassalon kunta
Tammelan kunta
Tampereen kaupunki
Tervolan kunta
Tervon kunta
Teuvan kunta
Tl. Kosken kunta
Tohmajärven kunta
Toholammin kunta
Toivakan kunta
Tornion kaupunki
Turun kaupunki - Åbo stad
Tuusniemen kunta
Tuusulan kunta
Tyrnävän kunta
Työ- ja elinkeinoministeriö
Ulkoministeriö
Ulvilan kaupunki
Urjalan kunta
Utajärven kunta
Utsjoen kunta
Uudenmaan ja Etelä-Hämeen erityishuoltopiiri
Uudenmaan liitto
Uuraisten kunta
Uusikaupunki
Vaalán kunta
Vaasan kaupunki - Vasa stad
Vaasan sairaanhoitopiiri
Valkeakosken kaupunki
Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymä
Valtimon kunta
Valtioneuvoston kanslia
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiovarainministeriö
Vantaan kaupunki - Vanda stad
Varkauden kaupunki
Varsinais-Suomen erityishuoltopiiri
Varsinais-Suomen liitto
Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri
Vehmaan kunta
Vesannon kunta
Vesilahden kunta
Vetelin kunta
Vieremän kunta
Vihdin kunta
Viitasaaren kaupunki
Vimpelin kunta
Virolahden kunta
Virtain kaupunki
Vörå kommun - Vöyriin kunta

Ylitornion kunta
Ylivieskan kaupunki
Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä
Ylöjärven kaupunki
Ympäristöministeriö
Ypäjän kunta
Ähtärin kaupunki
Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä
Äänekosken kaupunki

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Pitkäniemi Jani
VM

Liukko Marja
Valtiovarainministeriö